

Samen voor duurzame energie in Groningen

Duurzame energie in Groningen

Wereldwijd maken we ons zorgen over de opwarming van de aarde en de schadelijke gevolgen ervan. Het klimaat verandert en we stoten steeds meer CO₂ uit. Fossiele brandstoffen raken op. Actie is nodig!

In 2015 ondertekende Nederland het Klimaatakkoord van Parijs; een internationaal verdrag om de opwarming van de aarde tegen te gaan. Dit akkoord is vertaald in een nationaal Klimaatakkoord. Hierin hebben overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties in Nederland met elkaar afgesproken om de uitstoot van broeikasgassen (CO₂) in 2030 met 49% terug te dringen en in 2050 met 95% (t.o.v. 1990). Hoe? Door op een andere manier onze energie (elektriciteit en warmte) op te wekken.

“Het klimaat verandert en we stoten steeds meer CO₂ uit. Actie is nodig!”

Hiervoor is Nederland in 30 energieregio's verdeeld. De provincie Groningen is zo'n energieregio. Elke regio geeft zelf invulling aan de afspraken uit het Klimaatakkoord. Hoe gaat de regio duurzame energie opwekken? Hoe vervangen we aardgas door duurzame bronnen voor de verwarming van huizen en gebouwen? En wat betekent dit voor de regio? Met elkaar komen we zo tot een regionale energiestrategie (RES).

Wat gaan we in Groningen doen?

In de energieregio Groningen maken overheden (provincie, gemeenten en waterschappen), maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven samen afspraken. We noemen dit samenwerkingsverband de Regionale Energiestrategie Groningen (RES Groningen). Vanuit de RES Groningen ligt er nu een voorlopig plan (de concept RES) klaar. Hierin staat beschreven hoeveel TWh Groningen in 2030 bijdraagt aan de totale opwek van duurzame energie via zon en wind op land. Alle regio's samen wekken in 2030 minstens 35 TWh duurzame elektriciteit op via zon en wind op land.

Het bod van Groningen

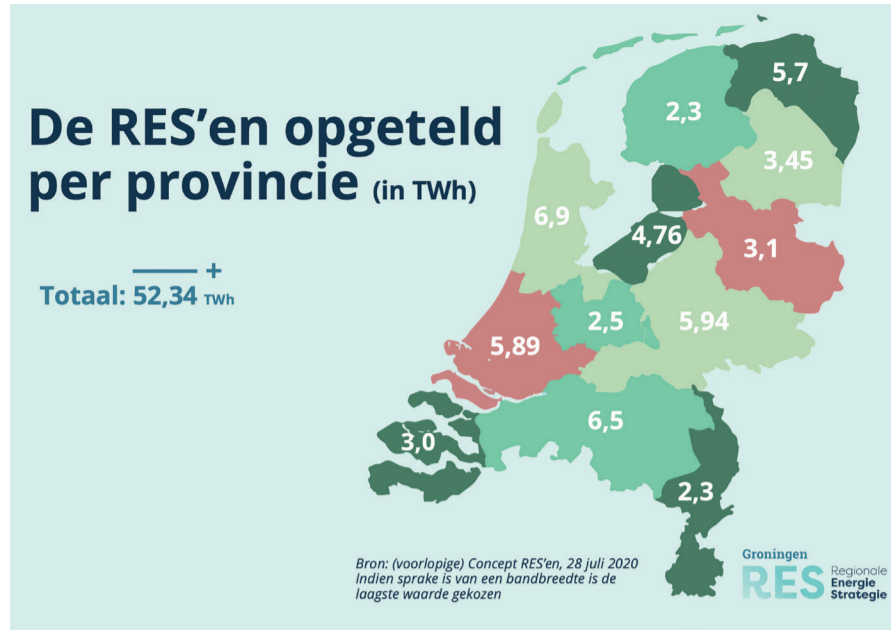
Groningen doet in de concept RES een bod van 5,7 TWh. In 2023 leveren zonne- en windparken in Groningen samen 4 TWh op. Deze energieparken zijn in 2020 al in gebruik of in ontwikkeling. Deze 4 TWh is de basis van het bod van Groningen. De resterende 1,7 TWh bestaat uit ambities die gemeenten eerder al hebben vastgelegd. Het gaat dan bijna uitsluitend om projecten voor zonne-energie die al in voorbereiding zijn. In het bod zijn geen nieuwe ambities opgenomen. Dat betekent dat de concept RES niet leidt tot plannen voor nieuwe grote windparken.

Verwarmen zonder aardgas

Elke gemeente maakt een Transitievisie Warmte. Hierin staat hoe wijken en dorpen overgaan naar een andere manier van verwarmen, zonder aardgas. De RES helpt daarbij door bijvoorbeeld te onderzoeken of warmtebronnen voor meerdere gemeenten gerealiseerd kunnen worden.

Stuur uw foto in en maak kans op een prijs!

We willen dat onze aarde niet verder opwarmt. Daarom is de energietransitie belangrijk. Hoe kunnen we op een duurzame manier energie opwekken en gebruiken, en onze huizen verwarmen? En hoe ziet dat er uit? Wat is volgens u typisch energietransitie? Laat het ons weten! Stuur uw foto van een voorbeeld van typische energietransitie vóór 15 november naar prijsvraag@resgroningen.nl. U maakt dan kans op een mooie prijs!

Uit welke organisaties bestaat RES Groningen?

OVERHEDEDEN	BELANGHEBBENDEN
Gemeenten	Enexis
Appingedam	Gasterra
Delfzijl	Gasunie
Groningen	Groninger Energie Koepel
Het Hogeland	LTO-Noord
Loppersum	Nationaal Programma Groningen
Midden-Groningen	Natuur en Milieufederatie Groningen
Oldambt	New Energy Coalition
Pekela	Tennet
Stadskanaal	VNO-NCW
Veendam	Waterbedrijf Groningen
Westerkwartier	
Westerwolde	
Provincies	
Groningen	
Waterschappen	
Noorderzijlvest	
Hunze en Aa's	

Wat doen we de komende tijd?

De gemeenteraden van Groningen, Het Hogeland, Loppersum, Midden-Groningen, Westerkwartier en Westerwolde, Provinciale Staten en beide Dagelijks Besturen van de waterschappen hebben met de concept RES ingestemd. Tegelijkertijd hebben de gemeenteraden van Appingedam, Delfzijl en Stadskanaal deze (met de nodige op- en aanmerkingen) ter kennisgeving aangenomen. De gemeenteraden van Oldambt, Pekela en Veendam hebben niet met de concept RES ingestemd. Dit betekent dat er in de komende maanden aanpassingen zullen worden gedaan om daarmee de steun van alle overheden te krijgen voor de vaststelling van RES 1.0 medio 2021.

De concept RES Groningen is 1 oktober aangeboden aan het Nationaal Programma RES. Deze overkoepelende organisatie beoordeelt alle 30 regionale documenten en kijkt of het Groninger bod voldoende onderbouwd is. De aangedragen opmerkingen nemen we mee in het definitieve plan, de RES 1.0, die medio 2021 klaar moet zijn. Daarna volgt elke twee jaar een nieuwe versie. De komende tijd gaan we samen aan de slag om de plannen verder uit te werken.

Wat betekent de Regionale Energiestrategie voor u?

Als inwoner wekt u misschien uw eigen energie al op door de zonnepanelen op uw dak. Of u heeft uw huis al goed geïsoleerd. Dat is mooi! Toch is er meer nodig om de doelstellingen uit het klimaatakkoord te halen. Dat heeft gevolgen die ook in uw omgeving zichtbaar worden, bijvoorbeeld met windmolens en zonneparken in het landschap.

We willen ons prachtige Groningse landschap graag behouden. Tegelijk willen we het samen laten gaan met de opwekking van duurzame energie. Daarom is het belangrijk dat we de beschikbare grond in onze provincie goed gebruiken. Hiervoor maakt elke gemeente een omgevingsplan voor haar grondgebied. Dit bevat alle regels over de omgeving die de gemeente stelt binnen haar gebied. U als inwoner, bedrijf of maatschappelijke organisatie hebt hier inspraak op. Ook op de vergunningen die uw gemeente afgeeft. De concept RES kijkt ook naar hoe gemeenten u kunnen betrekken bij de opwekking van duurzame energie. Hoe kunt u als Groninger profiteren van de opbrengsten en niet alleen de lasten dragen? Bijvoorbeeld door mee te doen in een energiecoöperatie. Elke gemeente heeft hierover met u gesproken of gaat hierover met u in gesprek.

Nieuws uit de gemeenten

Duurzame energie in Het Hogeland

We staan voor een uitdaging. Ook in Het Hogeland. Het roer moet om! We dragen al veel bij, als Hogelandsters. Met de windmolens in de Eemshaven wordt een groot deel van de RES-opgave gerealiseerd. En we doen meer. Zo onderzoeken we hoe we restwarmte uit de Eemshaven opnieuw kunnen gebruiken voor het verwarmen van gebouwen. Maar bovenal, en misschien wel het belangrijkste: energietransitie leeft, onder de Hogelandsters. Dat zie je terug in de enorme hoeveelheid bewoners-initiatieven voor lokale energievoorziening. Die steunen we als gemeente graag. Dat doen we vanuit het besef dat de beste initiatieven vanuit het gebied zélf komen. Ook voor ons nieuwe Hogelandster energiebeleid is dat het uitgangspunt. Hoe kunnen we hier in Het Hogeland het beste tot meer duurzame energie komen? Hoe komen we van het gas af? En hoe verminderen we ons energieverbruik? Daarvoor doen we graag een beroep op de creativiteit en inventiviteit van de Hogelandsters. En de Hogelandsters kennende: dat gaat verrassende, duurzame en waardevolle ideeën opleveren. Hoe we dat precies gaan doen? Daarover maken we binnenkort meer bekend. Maar voor mij staat nu al vast: die uitdaging gaan we aan. En dat doen we samen!

Kristel Rutgers

Wethouder gemeente Het Hogeland

Fotograaf: Bas Meeiker.

Duurzame energieplannen van de gemeente Groningen

De gemeente Groningen wil de komende jaren de opwek van duurzame energie flink verhogen. Dit past bij onze ambitie om in 2035 CO₂-neutraal te zijn. De huidige en extra opwek is ons onderdeel van het Groninger RES bod. Om de ambities te realiseren doen we verkenningen naar het plaatsen van windmolens op twee locaties en het realiseren van een groot zonnepark boven Meerstad. In de voormalige gemeente Ten Boer worden de komende jaren steeds meer huizen versterkt. Dit biedt ook kansen voor het verduurzamen van de woningen. We gaan bewoners helpen om deze koppelkansen zo goed mogelijk te benutten. Samen met de lokale energie-initiatieven gaan we onderzoeken wat er nog meer mogelijk is qua collectieve opwekking van duurzame energie op grote daken, zonneparken of met windmolens. Uitgangspunt hierbij is dat het voor en door bewoners moet zijn. Bewoners die bezig willen met verduurzamen ondersteunen we ook met ons Energieloket. In het gebied van Ten Boer zijn er wijkenergiecoaches actief die bij u thuis of online een energie bespaaradvies kunnen geven. Ze mogen ook nog eens een tas met energiebesparende middelen uitdelen ter waarde van €50,-.

Kijk voor meer informatie op www.energieloket-groningen.nl/groningen.

Foto zonnepark Vierverlaten. Bij de ontwikkeling van zonneparken in de gemeente Groningen wordt er nadrukkelijk gekeken naar een goede mix met ecologie.

Wist u dat...?

- een terawattuur (TWh) hetzelfde is als een miljoen megawattuur (MWh)?
- de meeste huishoudens in Nederland jaarlijks samen 2.000 tot 3.000 KWh (2 à 3 MWh) per jaar gebruiken?
- er 100 grote windturbines of 1.000 hectare zonnepanelen nodig zijn om 1 TWh elektriciteit op te wekken?
- het grootste zonnepark van Nederland in de provincie Groningen, bij Sappemeer, staat?

Meer weten over de RES?

Wilt u meer weten over de Regionale Energiestrategie Groningen? Kijk dan op www.resgroningen.nl of www.regionale-energiestrategie.nl. Of bezoek de website van uw gemeente, waar u ook informatie vindt over energieprojecten in uw omgeving. Heeft u vragen, suggesties of opmerkingen? Mail dan naar secretariaat@resgroningen.nl.